OpenOffice.org aitab vaesel ajal hädast

16 aastat tagasi - 23.11.2009 Autor: Madis

(Arvutimaailm 6/09)

Arvutimaailmas on häbematult kauaks jäänud unustusehõlma vabavaraline kontoripaket OpenOffice.org. Nüüd saab see viga üle mitme aasta parandatud mais välja jõudnud paranduse ja täienduse 3.1 katsetamisega.

Tasuta programm on aastatega väga palju edasi arenenud ja võimaldab pikas perspektiivis üsna suurt kokkuhoidu. Tarkvara uus, kolmas versioon on jõudnud juba piisavalt lähedale eeskujuks olnud Microsoft Office'i versioonidele (kuni 2003).

Programmi põhiosad on siiski ennekõike tekstiredaktor, tabelarvutus ja esitlusvahend. Mõned aastad tagasi lisas OpenOffice.org ka enda programmipaketile andmebaasirakenduse, kuid puudu on endiselt e-posti- ning kalendriklient, mis asendaks Outlooki. Viimast probleemi annab lahendada näiteks Mozilla Thunderbirdi ning selle kalendriplugina Lightning koostöö või Evolutioni abil. Evolution toetab ka Microsoft Exchange 2003 servereid.

OO sisaldab ka valemiredaktorit ja eraldi kujunduse/joonistamise vahendit Draw, mis meenutab MS Publisheri, kuid kahjuks viimase failivormingut ei toeta.

Microsofti programme harva kasutavaid inimesi on viimastel aastatel tabanud halva üllatusena vajadus ümber õppida MS Office 2007 nn lintidel (*ribbon*) põhinevat kasutajaliidest tarbima. OO säästab sellest vaevast. Toetus Microsofti kinnistele failvormingutele (DOC, XLS, PPT) on ajapikku samuti paranenud, OO poolt vaikimisi kasutatav ODF (OpenDocument format) on ka Eestis standardiseeritud ja juba osaliselt riigiasutuste poolt toetatav. Isegi MS Office 2007 lisas viimase uuendusega mais selle vormingu toe, kuigi suurfirma suutis seda teha nii vigaselt, et ODF-i eest hea seisev organisatsioon on sellest probleemi tõstatanud.

Opsüsteemide tugi on OO-l hea ning sügisest saadik sobib see ka Apple'i arvutitele ilma tülikat X serverit installimata.

Vaeslapsest tõsiseks konkurendiks

Pikka aega oli OpenOffice.org vaeslapse osas: küll ei suutnud ta rikka Microsofti õega konkureerida pildikuvamise osas, küll jäi alla võimalustes ja isegi kiiruses. Microsofti eelis on mõistagi olnud keskendumine ühele opsüsteemile ning selle pisidetailideni. OO autorid pidid algusest peale püüdma oma programmi sobitada paljudesse opsüsteemidesse ja nii ongi raske peensuseni lihvida käitumist ühes keskkonnas, näiteks Windowsis. Aga just välimuse ja lihtsa kasutatavusega ongi OO arendajad viimastel aastatel tõsiselt vaeva näinud. Kolmas versioon tõi uue kasutajaliidese ning maikuine uuendus 3.1 lisas silumise ehk sakitõrje (*anti-aliasing*), mis kõiksugu graafikute ja jooniste korral kuva palju kenamaks teeb ning likvideerib nn „trepiefekti”.

Ka on nüüd graafilisi objekte lohistades liigutatavad asjad ise näha, enam ei piirduta piirjoonte tõstmisega. Viimase uuenduse 3.1 juures nähti kõvasti vaeva ka kiiruse tõstmisega, see tuleb eriti välja just tabelarvutuse juures. OO versioonide kolmas verstapost täiendas üldse tuntavalt igasuguseid tabelarvutusvõimalusi ja lisas muuhulgas ka mitmeid võimalusi graafikutel trendijoone kuvamiseks.

OpenOffice.org 3.0 tõi kaasa võimaluse mugavalt dokumendilehe küljel kommenteerida ja uusimas versioonis kommentaaridele ka vastata, välja näeb see kenam kui MS Office 2003 enda analoogne võimalus.

Koostöös dokumentide loomine on viimastel aastatel palju edenenud ja teedrajavaks on selles osas võrgupõhised vahendid, näiteks Google Docs. Uusimas versioonis lisas OO grupitööks endapoolse failide lukustamise mehhanismi. Probleem oli selles, et kui mitmest erinevast opsüsteemist kasutajad avasid sama dokumenti ühiselt jagatud võrgukettalt, siis seni võisid nad salvestades üksteise muudatusi rikkuda. Nüüd seda enam ei lubata ja muutmisõigus on vaid faili esimesena avanud kasutajal.

OpenOffice.org on tõsine konkurent Microsoftile suurtes ettevõtetes ja riigiasutustes. Ajakirjanduses avaldatud andmetel suutvat näiteks Saksa välisministeerium aastas kulutada ühe arvutitöökoha haldamisele vaid 1000 eurot, samal ajal kui võrreldavates ministeeriumides läheb kommertstarkvaraga umbes 3000 eurot.

Vajalikud lisad

Eesti kontoris läheb vaja ka korralikku eesti keele õigekirjakontrolli. OO tarbeks on olemas avatud koodiga vabavaraline ehk tasuta õigekirjakorrektor. Kes tahab paremat, see võib tõmmata Filosofti vabavaralise versiooni oma keelekorrektorist.

Selle artikli kirjutamise ajal pole uusima OO 3.1 jaoks veel paketti väljas ja kahjuks on Linuxi enda õigekirjamoodul jäänud vaid versiooni 2.0 toetama. Mac OS X kasutajad peavad aga õigekirjakontrolli ostma, see aga töötab lisaks kõikides opsüsteemiga ühilduvates rakendustes.

OO-l pole endal kaasas ka lõikepilte (*clipart*). Paljusid kontoritöötajaid see ei segagi, kuid esitluste tegemisel võib neid vahel siiski vaja minna. Selleks võib kasutada Open Clip Art Library projektist (openclipart.org) allalaetavat paketti. Vabatahtlike koostatud vektorgraafilised pildid on litsentseeritud vabaks kasutamiseks, neid on kogunenud juba 13 000. Kui neist ei aita, võib edastada oma soovi ja ehk kunagi keegi teeb midagi sobivat.

Lõpetuseks võib öelda, et OpenOffice.org sobib väga hästi just neile töökohtadele, kus kontoritarkvara ei lähe palju tarvis. Spetsiifilisemat laadi lahenduste kasutajatel võib üleminek valmistada küll väiksemaid probleeme. Näiteks OO toetab VBA keelt, aga see pole päris üks-ühele kokkusobiv Microsoftiga. Ometigi on OO MS Office'i kasutajale väga tuttav ja pakub ka mõnes vallas paremaidki võimalusi, näiteks on PDFi eksport juba ammu OO-sse sisse ehitatud, MS Office jõudis selleni alles viimase uuendusega mais. Igatahes tasub OpenOffice.org katsetamist ja on juba klassikaliste vanemate MS Office'ite tasemel, lüües võimalustega eelmises Arvutimaailmas tutvustatud Lotus Symphonyt.

MADIS VESKIMEISTER

OpenOffice.org 3.1 plussid ja miinused

Plussid:
hind puudub
paljude opsüsteemide tugi
kõik vajalik olemas
Miinused:
ajaplaneerija ja e-posti kliendi puudumine

Hinne:
5–

- Testid
- Tarkvara